

Stockholms stads fastighetsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Fastighetsnämnden.

*Stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset».
Nämnden sammanträder andra och fjärde
helgfria tisdagen i varje månad kl. 16.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 18 november 1918 att uppdraga stadens samlade fastighetsförvaltning åt *Stockholms stads fastighetsnämnd*. Nämnden började sin verksamhet den 1 januari 1919, varvid den övertog lantegendomsnämndens förutvarande verksamhet. Därjämte överflyttades till fastighetsnämnden de under drätselnämnden förut hörande organen för stadens fastighetsförvaltning samt den av dåvarande bostadskommittén utövade verksamheten till bostadsbristens lindrande m. m. Fr. o. m. den 1 april 1920 överfördes ytterligare till fastighetsnämnden byggnadskontorets arkitekturavdelning i samband med att nämndens uppgift vidgades till att omfatta även husbyggnader för stadens räkning.

Fastighetsnämnden har till uppgift att handhåva förvaltningen av alla Stockholms stad tillhöriga fasta egendomar, vilka icke enligt stadsfullmäktiges beslut eller eljest gällande bestämmelser stå under förvaltning av annan kommunal myndighet, att handlägga frågor rörande förvärfv av fastigheter och rörande husbyggnader för stadens räkning samt att omhändervä stadens verksamhet i bostadsärenden. I samband med genomförd ändring i vissa delar av byggnadsstadgan har vidare fr. o. m. den 1 juli 1936 till fastighetsnämnden överflyttats den byggnadsnämnden tidigare åvilande uppgiften att beräkna storleken av den ersättning tomtägare har att gälla för gatumark och att pröva erbjuden säkerhet för ersättning i sådant hänseende och för gatas iordningställande. Med avseende å förvaltningen av stadens fastigheter tillkommer det nämnden särskilt att tillhandahålla övriga kommunala myndigheter erforderliga lokaler och fastigheter, att, i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut, avyttra eller på viss tid upplåta fast egendom ävensom eljest uppgöra förslag

till försäljning eller upplåtelse och underställa desamma stadsfullmäktige¹⁾, att efter erforderlig utredning uppgöra förslag till fastigheters användning samt därvid tillse, att tillgång på mark beredes såväl för stadens eget behov som för industri- och bostadsändamål, ävensom att åtgärder i god tid vidtagas för stadsplanens utvidgning och kommunikationernas utveckling med hänsyn härtill, att tillse, att odlingsbar mark med hänsyn tagen till det ändamål, för vilket marken är avsedd, väl utnyttjas, samt att nödiga åtgärder vidtagas till naturens skyddande, att handlägga frågor rörande friköp av å ofri och å stadens grund belägen fastighet samt att debitera, uppbära och i föreskriven ordning redovisa de inkomster, vilka inflyta av de under nämndens förvaltning stående fastigheterna. I fråga om förvärfv av fastigheter för stadens räkning har nämnden till åliggande att med uppmärksamhet följa stadens behov av jord för kommunala ändamål samt till inköp föreslå, vad i sådant avseende finnes gagneligt, att, när fastighet hembjudes åt staden, företaga den utredning, som kan finnas påkallad, samt att upprätta och stadsfullmäktiges prövning underställa förberedande avtal om förvärfv av fastighet för stadens räkning¹⁾, så ock att, efter stadsfullmäktiges medgivande, avsluta sådant avtal. I fråga om stadens husbyggnader ankommer å nämnden att utarbeta och framlägga förslag till sådana nybyggnader, som erfordras för fullgörande av nämndens övriga uppgifter, att verkställa stadsfullmäktiges i sådant avseende fattade beslut, såframt icke verkställighet därav uppdragits åt annan stadsmyndighet, samt att lämna stadens övriga myndigheter det biträde i hithörande frågor, varom nämnden av dem anmodas. Vid omhändervärdet av stadens verksamhet i bostadsärenden tillkommer det nämnden att hava sin uppmärksamhet riktad på att från kommunens sida vidtagas alla de åtgärder för beredande av erforderlig tillgång på sunda och billiga bostäder, vilka kunna anses falla inom kommunens befogenhetsområde, och för stadsfullmäktige eller andra vederbörliga myndigheter framlägga de förslag och i övrigt vidtaga de åtgärder, som i sådant avseende kunna anses av omständigheterna påkallade, att verkställa stadsfullmäktiges i sådant avseende fattade beslut, såframt verkställighet därav icke uppdragits åt annan stadsmyndighet, att på stadgade villkor bevilja lån

eller avhända staden vissa mindre markområden utan att underställa resp. ärenden stadsfullmäktiges prövning.

¹⁾ Enligt av stadsfullmäktige den 15 nov. 1920 lämnat bemyndigande äger fastighetsnämnden att för genomförande av gaturätning eller annan reglering av fastighets gränser förvärva

för byggnadsändamål av medel, som må hava härför anvisats av stadsfullmäktige, ävensom utöva föreskriven kontroll över användningen av utlånade belopp, samt att, där stadsfullmäktige ej annorledes bestämma, själv eller genom utsedda ombud hava den befattning med bostadsärenden, som enligt allmän lag kan åligga kommunal myndighet.

Stadsfullmäktige hava den 16 november 1936 med stöd av 49 § stadsplanlagen antagit gatukostnadsbestämmelser för Bromma, Brännkyrka och Enskede församlingar samt den söder och öster om Hammarbyleden belägna delen av Sofa församling, vilka bestämmelser med vissa ändringar fastställts av k. m:t den 31 mars 1938. Bestämmelserna reglera skyldigheten för ägare av tomt inom ovannämnda områden att bidraga till kostnaden för anläggning av gata och avloppsledning. Utråkandet av dessa bidrag ävensom tillämpningen av bestämmelserna i övrigt åvilar fastighetsnämnden.

Fastighetsnämnden är förmedlingsorgan för lån och bidrag av statsmedel dels jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 27 januari 1936 till beredande av hyresbostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kungörelsen den 4 september 1935, dels jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 februari 1938 för statliga ombyggnadslån enligt k. kungörelsen den 29 maj 1936 om lån för ombyggnad av bostadshus i städer och stadsliknande samhällen, dels jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 31 oktober 1938 för statliga lån och bidrag för beredande av bostäder i egnahem åt mindre bemedlade, barnrika familjer enligt k. kungörelsen den 27 maj 1938, dels jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 17 juni 1940 för tertiärlån för viss bostadsbyggnadsverksamhet enligt k. kungörelsen den 28 juni 1940, dels ock jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 21 september 1942 för statliga tertiärlån och tilläggs lån till vissa bostadsbyggnadsföretag enligt k. kungörelsen den 30 juni 1942.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Nämndens verkställande organ utgöres av fastighetskontoret, vars chef är fastighetsdirektören. I förekommande fall äger nämnden anlitat biträde av stadskansliets juridiska afdelning och annan vederbörande stadsmyndighet. Vid nämndens sammanträden äger fastighetsdirektören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet. Även vederbörande afdelningschefer i fastighetskontoret äga enligt nämndens beslut rätt och skyldighet att närvara vid nämndens sammanträden.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads fastighetsnämnd, fastställd av k. m:t 19

mars 1920 (Kf 1920: nr 16), med ändr. 29 maj 1925, 1 aug. 1930 och 12 juni 1936. K. kung. 4 sept. 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändr. K. kung. 29 maj 1936 om lån för ombyggnad av bostadshus i städer och stadsliknande samhällen. K. kung. 27 maj 1938 om lån och bidrag av statsmedel för beredande av bostäder i egnahem åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändr. K. kung. 22 juni 1939 om statsbidrag till anordnande av pensionärshem, med ändr. K. kung. 30 juni 1942 om tertiärlån och tilläggs lån för vissa bostadsbyggnadsföretag, med ändr. K. kung. 30 juni 1942 om tilläggs lån för beredande av bostäder åt mindre bemedlade, barnrika familjer, med ändr.

Fastighetsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

***Ahlén, Anders E.**, civilingenjör, stadsfullm:s 1: vice ordf.

Övriga ledamöter.

***Anderson, Carl Albert**, direktör, stadsfullm:s ordf.

***Ekman, F.**, ombudsman.

Frank, P. W., verkst. direktör, stadsfullm.

Johannesson, E. G. V., direktör, stadsfullm.

Lindström, O. W., direktör.

Suppleanter.¹⁾

Aronson, S. A., direktör.

***Henriksson, T. H.**, tjänsteman, stadsfullm.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ordföranden eller någon av ledamöterna hrr Ekman, Anderson och Johannesson vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Månsson, Henriksson och Aronson i nu nämnd ordning, vice ordföranden eller ledamoten hr Lindström ersättas av suppleanterna hr Ljungquist, fru Hultell och fröken Wærn Bugge i nu nämnd ordning, ledamoten hr Frank ersättes av suppleanterna fröken Wærn Bugge, hr Ljungquist och fru Hultell i nu nämnd ordning. Vid förfall för ledamot och samtliga suppleanter, som i första hand skola inträda, skola de vid sammanträdet närvarande suppleanterna inträda efter sin tjänstetid i nämnden och vid lika tjänstetid efter sin levnadsålder d. v. s. i följande ordning: hrr Månsson, Henriksson, Aronson och Ljungquist samt fröken Wærn Bugge och fru Hultell.

FSN

Hultell, f. Radhe, E. Mary E., kontorsbiträde, stadsfullm.

***Ljungqvist**, G. N., försäkringsdirektör, stadsfullm.

***Månsson**, O. P., instruktör, stadsfullm.

Wærn Bugge, E. Ingeborg M., arkitekt.

Fastighetssekreterare.

Ljungdahl, L. O. (se nedan).

Fastighetsnämndens delegerade.

Nämnden äger mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter eller åt fastighetsdirektören att handhåva särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av sådant uppdrag fattas, skall anmälas vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet härmed har nämnden beslutit tillsätta nedanstående särskilda delegationer ävensom uppdraga åt ordföranden att vara medlem av samtliga av nämnden nu eller framdeles tillsätta delegationer.

Hyresdelegerade

(för handläggning av hyresärenden).

Sandberg, H. K. A., ordf. (självskr.); **Henriks-son**, T. H.; **Lindström**, O. W.

Suppleanter: **Hultell**, f. Radhe, E. Mary E.; **Månsson**, O. P.

Husbyggnadsdelegerade

(för handläggning av husbyggnadsärenden samt frågor rörande bostadslån och dylikt).

Sandberg, H. K. A., ordf. (självskr.); **Ahlén**, Anders E.; **Ekman**, F.; **Frank**, P. W.; **Johannesson**, E. G. V.

Suppleanter: **Anderson**, Carl Albert; **Wærn Bugge**, E. Ingeborg M.

Fastighetsdelegerade

(för handläggning av ärenden angående gatumarkensättningar, tomtregleringar samt dispositionen av tomtträtsmark m. m.).

Sandberg, H. K. A., ordf. (självskr.); **Lindström**, O. W.; **Månsson**, O. P.

Suppleanter: **Aronson**, S. A.; **Frank**, P. W.

Tjänstedelegerade

(för beredande behandling av ärenden angående tjänstetillsättningar m. m.).

Sandberg, H. K. A., ordf. (självskr.); **Ahlén**, Anders E.; **Anderson**, Carl Albert; **Ekman**, F.; **Frank**, P. W.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av fastighetsnämndens, byggnadsnämndens och stadsplanenämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Lagergren, D. G., f. d. kassör, ordf.

Larsén, J. A., byggnadsverkmästare.

Suppleanter:

Carlsson, R. R., konsulent.

Lindgren, G. A., kapten.

Fastighetsnämndens kansli.

Stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Kansliet förestås av fastighetssekreteraren, vilken tillika närmast under fastighetsdirektören är chef för fastighetskontorets expedition (se nedan). Fastighetssekreteraren åligger bl. a. att föra protokoll vid nämndens och dess delegationsers sammanträden samt att uppsätta beslutade skrivelser och utlåtanden m. m.

Fastighetssekreterare (23).

Ljungdahl, L. O.

Notarie (19).

Fredriksson, H. F.

En *kontorsskrivare* (9), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Fastighetskontoret.

Adresser och telefoner: se nedan; expeditionstid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Fastighetskontoret är fastighetsnämndens verkställande organ; såsom sådant har kontoret till åliggande att närmast under nämnden handhåva den stadens fastighetsförvaltning m. m., som tillkommer nämnden, ävensom efter anmodan lämna annan stadsmyndighet nödigt biträde i alla till kontorets arbetsområde hörande frågor.

Fastighetskontorets chef är fastighetsdirektören, vilken bl. a. åligger att bereda och för fastighetsnämnden föredraga de ärenden, som tillhöra dess avgörande. Kontorets verksamhet är f. n. fördelad på följande avdelningar: expeditionen, kamerala avdelningen, gaturergeringsavdelningen, förstadsbyrån, industribyrån, lantegendomsavdelningen, småstugebyrån samt husbygg-

nads- och hyresavdelningarna (jfr nedan). Här-
till komma vissa tjänstemän, som huvudsak-
ligen syssla med utredningsarbete.

Fastighetsdirektör (E).

Dahlberg, L. A. (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1945),
stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset»; mottag-
ningstid: 11—12.

Direktörsassistent (26).

Vakant.

E. o. intendent (1 kl.) (XXV).

Vakant, *tf. Tengvall, I. A.*

Byråingenjör (22).

Vakant, *tf. Danielsson, H. J.*

E. o. notarie (XIX).

Vakant, *tf. Dahlén, S. G.*

E. o. underingenjör (XVII).

Cronstrand, P. G.

En expeditiönsvakt (6).

Fastighetskontorets expedition.

Stadshuset, 2 tr., K.; t. »stadshuset».

Expeditionen, vars chef är fastighetssek-
reteraren (se ovan), skall ombesörja diariefö-
ring och registrering av till fastighetsnämndens
och fastighetskontorets handläggning hörande
ärenden, expediering av utlåtanden, skrivelser
m. m., uppsätta föredragningslistor till näm-
ndens sammanträden samt verkställa upphandling
av erforderliga kontorsförnödenheter. Förste
kammarskrivaren åligger därjämte att föra
fastighetsnämndens arkivliggare och övervaka
efterlevnaden av för fastighetsförvaltningen an-
tagna arkivbestämmelser.

Förste kammarskrivare (17).

Ahlgren, I. V., tjl. (se sid. 171), *tf. Personne,*
N. E., tjl. (se sid. 249).

En *kontorsskrivare* (9), en *kontorist*
(8), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o.*
första kontorsbiträde (VII), ett *kontorsbi-*
biträde (5), en *automobilförare* (7), en *expe-*
ditionsvakt (6), en *extra expeditiönsvakt*
(2,580 kr.).

Kamerala avdelningen.

Regeringsgatan 10 (postadress: postfack
1296, Stockholm 16); t. 23 46 80 (växel).

Kamerala avdelningen, vars chef är kam-
re-raren, skall handhava kontorets penningförvalt-
ning samt ansvara för utanordningsgöromål med
därtill hörande anslagskontroll och granskning,

handhava i viss omfattning bokförings- och rä-
kenskapsgöromål, handlägga ärenden rörande sta-
dens låne- och subventionsverksamhet för främ-
jandet av bostadsproduktionen samt förmedling
av statliga bostadslån, ärenden rörande taxering-
ar och skatter för fastigheterna samt hand-
hava brandförsäkringsverksamheten rörande sta-
dens myndigheter tillhörande egendom.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lindqvist, F. P.; t. 21 31 80; mottagningstid:
10—12.

Kamrersassistent (19).

Israelsson, L. A.

Förste kammarskrivare (17).

Skålborg, N. S., tjl. (se sid. 160), *tf. Lundberg,*
N. E.

Kammarskrivare (15).

Lundberg, N. E., tjl. (se ovan), *tf. Rydmark,*
A. O.; **Axelsson, J. V.**

E. o. amanuenser (XIII).

Personne, N. E., tjl. (se ovan); **Rydmark, A. O.**,
tjl. (se ovan); **Sturæus, N. S. S.**, tjl. (se
sid. 177), *tf. Holmquist, B.*; **Boberg, A. O. H.**

Extra amanuenser (4,020—3,120 kr.).

Holmquist, B., tjl. (se ovan); **Engström, J.**; **Morén,**
S. W.; **Åberg, A. J. L.**; **Theblin, R. A.**

Förste kontorsskrivare (11).

Fornander, Ellen M. J.

Ett *första kontorsbiträde* (7) (nuv. inneh.,
kontorsskrivare, kvarstår i lönegrupp 7 enl. 1921
års lönestat, tjänstgör å husbyggnadsavd.), två
första kontorsbiträden (7), tre *e. o. kon-*
torsbiträden (V), en *e. o. expeditiönsvakt*
(VI), tre *extra kontorsbiträden* (2,220—
1,980 kr.), en *extra expeditiönsvakt* (2,580
kr.).

Gaturregleringsavdelningen.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset».

Gaturregleringsavdelningen har till uppgift
att handhava ärenden angående genomförande
av fastställd stadsplan och lämplig tomtindel-
ning inom fastställda kvarter, inköp och fri-
köp av för dylika regleringar eller eljest för
stadsplans lämpliga genomförande erforderliga
fastigheter, försäljningar av stadens egna stads-
planerulerade tomter, ekonomiska underhand-
lingar och uppgörande av avtal angående stads-
plans fastställande och genomförande å enskilda
markområden, gatumarkeersättningsärenden samt
mätningar, utstakningar och arealberäkningar för
övriga avdelningars behov.

Fsn Avdelningens chef är intendenten, vilken förutom handläggningen av ovannämnda ärenden åligger att uppgöra förberedande förslag till stadsplaneändringar för stadens fastigheter i syfte att därigenom åstadkomma ett mera ekonomiskt eller lämpligare utnyttjande av desamma samt att förteckna och bevaka stadens servitutsrättigheter.

Intendent (1 kl.) (25).

Berg, J. G.; mottagningstid: 10—12.

Byråingenjör (22).

Virgin, C. Å. A., tjl. (se sid. 183), *tf. Lundwall*, N. B.

E. o. byråarkitekt (XXII).

Laurelius, G. E.

Ingenjör (20).

Lundwall, N. B., tjl. (se ovan), *tf. Hedtjärn*, Å. G.

Biträdande ingenjör (18).

Harding, C. H.

E. o. ingenjör (XIV).

Nelson, B. E.

Förste kammarskrivare (17).

Wallenberg, H. V.

Kontorist (8).

Söderdahl, G. I. S.

Ett första kontorsbiträde (7), tre ritbiträden (7) (därav två vakanta), ett *e. o. ritbiträde* (VII), ett *extra ritbiträde* (2,760 kr.), en *extra expeditiönsvakt* (2,340 kr.).

Förstadsbyrån.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».

Förstadsbyrån, vars chef är byråingenjören, handlägger inom det yttre stadsområdet — huvudsakligen Bromma, Brännkyrka och Enskede församlingar — sådana arbetsuppgifter, som beträffande den inre staden ankomma på gatureruleringsavdelningen, eller köp och försäljning av mark för regleringsändamål samt ekonomiska underhandlingar jämte uppgörande av avtal med enskilda markägare angående stadsplans fastställande och genomförande.

Förstadsbyrån har även att handlägga frågor rörande tillämpningen av gatukostnadsbestämmelserna för Bromma, Brännkyrka och Enskede församlingar samt den söder och öster om Hammarbyleden belägna delen av Sofia församling (se sid. 155).

Byråingenjör (22).

Alvån, D. M.

E. o. underingenjör (XVII).

Vakant, *tf. Kihlberg*, B. A. D.

E. o. amanuens (XIII).

Sörme, K. F. N., tjl. (se sid. 163).

Extra amanuens (4,020 kr.).

Bergström, S. S. A.

Ett *kontorsbiträde* (5), ett *extra ritbiträde* (2,220 kr.), ett *extra expeditiönsvaktsbiträde* (1,980 kr.).

Industribyrån.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».

Industribyrån handhar fastighetskontoret tillkommande uppgifter för näringslivets främjande. Dessa omfatta bl. a. handläggning av ärenden rörande stadsplan för industriområden, exploatering av dylika områden under fastighetsnämndens förvaltning, upplåtelse till industri och liknande verksamhet samt upplagsrörelse av annan fastighetsnämndens mark, som avsatts för dylikt ändamål, samt frågor angående iordningställande av kommunala byggnader för uthyrning till industri- och hantverksrörelse och förvaltning av sådana byggnader.

I hantverkshuset Tulegatan 17 — telefonaktiebolaget L. M. Ericssons förutvarande verkstadsbyggnad — finnes en av bolaget iordningställd och till staden överlämnad minneshall över den svenska telefonindustriens grundare L. M. Ericsson och H. T. Cedergren. Minneshallen, i vilken bolaget anordnat ett telefontelefonmuseum, visas efter hänvändelse antingen till hantverkshusets vice värd, tel. 32 00 72, eller till stadsmuseet (jfr sid. 362).

Industribyråns chef är intendenten, vilken förutom handläggningen av ovannämnda ärenden åligger att verkställa utredning rörande industriens och hantverkets behov av mark och verkstadsutrymmen samt stadens belåning av enskilda industrifastigheter.

Extra intendent

(avlöning motsvarande *e. o. XXV lönegr.*)

Grauers, Å. A.

Biträdande ingenjör.

Alvån, E. A., *e. o. underingenjör* (XVII).

En *extra kontorsskrivare* (2,940 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), ett *extra expeditiönsvaktsbiträde* (2,340 kr.).

Lantegendomsavdelningen.*Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdsstäder».*

Lantegendomsavdelningen har till uppgift att utarbeta förberedande planer för icke stadsplanlagda markområdens utnyttjande för olika ändamål samt förslag till dessa områdens förseende med nödiga kommunikationer ävensom till utvidgning av exploateringsområdena, att handhåva ärenden angående tomträttsupplåtelser för bostadsändamål samt att uppgöra arrendekartor och utföra mätningar, utstakningar och arealberäkningar för kontorets eller andra myndigheters behov. — År avdelningen handläggas i överensstämmelse härmed flertalet av de förvaltningsuppgifter, som hava avseende å de genom stadens försorg anlagda bostadsområdena i Bromma, Brännkyrka och Enskede (»Stockholms stads trädgårdsstäder»).

Avdelningens chef är intendenten.

Den närmare tillsynen och skötseln av skogsmarkerna å de under nämndens förvaltning stående jordbruksegendomarna handhåves av en jägmästare med biträde av två skogvaktare. Samma jägmästare handhar även tillsynen och skötseln av de under vattenledningsverkets m. fl. myndigheters förvaltning stående skogarna (jfr sid. 218).

Trädgårdskonsulenterna lämna anvisningar rörande tomternas ordnande och inhägnad mot allmän plats och gata samt råd beträffande tomternas ordnande i övrigt. Biträde lämnas kostnadsfritt utom i de fall, då ritningar och anläggningsplaner påfordras, då en avgift av högst 30 kr. uttages. Nämnda tjänstemän verkställa även sådan värdering av trädgårdsanläggningar, som föreskrives i de av stadsfullmäktige i december 1927 beslutade, nya tomträttsbestämmelserna.

Intendent (1 kl.) (25).

Ljunberger, A. T.

Byråingenjör (22).

Tengvall, I. A. (jfr sid. 157).

Ingenjör (20).

Petterson, B. J. Hj.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Holst, Ch. A.; Björkman, C. T. T.

E. o. underingenjörer (XVII).

Alvén, E. A. (jfr sid. 158); Alm, B. Y.

Förste kammarsskrivare (17).

Widholm, N. H.

E. o. stadsjägmästare (XXII).

Olin, C. G.; mottagningstid: tisdagar 13—16.

En skogvaktare (9), en e. o. skogvaktare (IX).

E. o. trädgårdskonsulenter (XV).

Holm, S. H.; Larsson, B.; mottagningstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 9—11.

En kontorsskrivare (9), tre ritbiträden (7), ett e. o. ritbiträde (VII), en expeditiionsvakt (6).

Koloniträdgårdsexpeditionen.

Vasagatan 4, 5 tr., C.; t. »stadens trädgårdsstäder»; expeditionstid: 10—15.

Sedan föreningen Koloniträdgårdar i Stockholm genom av stadsfullmäktige den 21 februari 1921 godkänt avtal å fastighetsnämnden överlätit den av föreningen bedrivna koloniträdgårdssamheten och fastighetskontoret sålunda kommit att handhåva alla direkta upplåtelser för koloniträdgårdsändamål, har för den närmaste handläggningen av koloniträdgårdsärenden inom kontoret upprättats en koloniträdgårdsexpedition. (Jfr även koloniträdgårdsrådet sid. 166.)

Föreståndare.

Vakant, *tf. Nisbeth, C. W. C.*, agronom (se sid. 165); träffas säkrast onsdagar och lördagar 9—12.

E. o. trädgårdskonsulent (XV).

Jeppson, C.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och fredagar 9—11.

E. o. byggnadskontrollant (XV).

Edström, K. G.; träffas säkrast måndagar, onsdagar och fredagar 9—11.

E. o. kontorsskrivare (IX).

Nordlindh, f. Ljungman, Jenny E.

Småstugebyrån.

Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdsstäder».

I stadens trädgårdsstäder i Bromma, Brännkyrka och Enskede uppföras fr. o. m. år 1927 med stadens medverkan s. k. småstugor, som äro fullt moderna egnahem av mindre typer.

Vid 1943 års slut hade staden medverkat till uppförande av 4,372 sådana stugor.

Stugorna byggas av de blivande ägarna själva under stadens ledning. Staden tillhandahåller allt för bygget erforderligt material, som i största möjliga utsträckning är standardiserat och förarbetat. Genom småstugebyggarnas egen arbets-

Fsn insats och genom standardiseringen och därav möjliggjorda förmånliga materialinköp i stor skala under stadens förmedling nedbringas kostnaderna för stugorna på sådant sätt, att även mindre bemedlade bliva i tillfälle att skaffa sig egna hem (jfr även sid. 166). Fr. o. m. år 1939 medverkar staden även till uppförandet av något större och i fråga om inredningen mera påkostade egnahem (tjänstemannavillor). Dessa uppföras av byggmästare och med användande av standardiserat material, som anskaffas genom stadens förmedling. Den blivande ägarens insats, som erlägges kontant, uppgår till 10 % av byggnadskostnaden. Under åren 1942 och 1943 hava vidare på liknande sätt uppförts 43 stycken radhuslägenheter om 2 till 3 rum och kök. Handläggningen av ärenden, som sammanhånga med uppförandet av småstugor, tjänstemannavillor och radhus, sker inom fastighetskontoret å en särskild avdelning, småstugebyrå, som förutom den egentliga nybyggnadsverksamheten även handlägger till kontoret hänskjutna ärenden rörande tidigare uppförda småstugor och villor. Byrån handhar dessutom förvaltningen och försäljningen av stadens exekutiv förvärfvade fastigheter och tomtätter av egnahemscharakter. För småstugeägarnas räkning utför byrån uppdrag av kurators- och intressekontorsliknande art samt ombesörjer teckning och förnyelse av brandförsäkringar m. m.

Under byrån sorterar slutligen en reproduktions- och kopieringsanstalt.

Arbetschef

(avlöning som i lönegrad XXIV).

Edler, C. F.; t. 20 45 46.

Ingenjör och arbetschefsassistent (6,960 kr.).

Påhlman, N. Å.

Kamrerare

(avlöning som i lönegrad XIX).

Skållberg, N. S.

Ingenjör

(avlöning som i lönegrad XVIII).

Dolk, E. A.

Underingenjör

(avlöning som i lönegrad XVII).

Gradelius, K. A.

Underingenjörer (6,360—6,024 kr.).

Moberg, K. J.; Elgström, A. V.

Förste kammarsskrivare (6,900 kr.).

Olsson, K. J.

Kammarsskrivare

(avlöning som i lönegrad XV).

Olsson, K. J., tjl. (se ovan), *tf.* Pettersson, A. B. L.; Carlsson, T. E. G.

Förrådsverkmästare

(avlöning som i lönegrad XIV).

Carlsson, V. E.; Engström, P. B. E.

Kontorsassistenter

(avlöning som i lönegrad XIII).

Pettersson, A. B. L., tjl. (se ovan), *tf.* Edlund, B.-I.; Eriksson, A. F.; Lundholm, K. G.

En *instruktör* (avlöning som i lönegrad XIV), en *instruktör* (4,548 kr.), en *förrådsverkmästare* (5,040 kr.), två *biträdande instruktörer* (3,960—2,580 kr.), en *verkmästare* (4,320 kr.), fem *kontorsassistenter* (4,020—3,720 kr.), en *förste kontorist* (4,500 kr.), tre *förrådsassistent* (3,360 kr.), ett *första kontorsbiträde* (avlöning som i lönegrad VII), ett *första kontorsbiträde* (3,912 kr.), ett *ritbiträde* (2,760 kr.), tre *kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.), två *expeditionsvaksbiträden* (2,340—1,740 kr.), ett *förrådsbiträde* (2,340 kr.).

Reproduktionsanstalten.

En *första expeditivsvakt* (avlöning som i lönegrad VIII), fyra *kopieringsbiträden* (2,580—1,200 kr.). Dessutom tillfälligt anställd personal.

Husbyggnadsavdelningen.

Munkbron 1, C.; t. stadens husbyggnader.

Husbyggnadsavdelningen handlägger till fastighetsnämndens förvaltning hörande byggnadsfrågor samt utför på anmodan motsvarande uppdrag åt stadens övriga myndigheter. Organisatoriskt är avdelningen uppdelad i fyra byråer. Arkitektbyrån uppgör ritningar till ny- och ombyggnader m. m. samt lämnar i övrigt arkitektbiträde och råd vid förefallande behov. Nybyggnadsbyrån handlägger frågor om ny- och ombyggnader och utövar ledningen vid deras utförande, uppgör arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar, verkställer utredningar av tekniskt-ekonomisk natur samt utför värderingar av och utövar viss uppsikt över enskilda byggnadsföretag, som åtnjuta ekonomiskt stöd från kommunen. Underhållsbyrån verkställer underhålls- och ändringsarbeten. Under denna byrå sorterar jämväl en snickeriverkstad, huvudsakligen avsedd för utförande av inredningsnickerier. Egnahemsbyrån har sin verk-

samhet uteslutande förlagd till tomträtts- och arrendemark inom stadens ytterområden samt har till uppgift dels att granska inlämnade ritningar och dels att åt enskilda på beställning uppgöra ritningar till byggnader å dessa områden. Dessutom skall byrån vara allmänheten behjälplig med ingivande av byggnadsärenden till vederbörande myndigheter samt på platsen följa byggnadernas uppförande i enlighet med fastställda ritningar, bestämma färgbehandling av byggnadernas yttre m. m.

Chefsarkitekt (26).

Melin, C. O. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1944); t. 11 04 50 och »stadens husbyggnader».

Ingenjör (20).

Hartwig, M., chefs assistent.

E. o. byggmästare (XX).

Olsson, O.

Förste expeditionsvakt (8).

Lundström, A.

Ett första kontorsbiträde (7), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), två extra expeditionsvaktsbiträden (1,560—1,200 kr.).

Arkitektbyrån.

Adress och telefoner: se ovan.

Föreståndare.

Chefsarkitekten (se ovan).

Byråingenjör (22).

Smith, A. O., för elektriska sektionen.

Arkitekter eller ingenjörer (20).

Karlsson, N.; Bergsten, A. H. K.; en vakant, arkitekt; en vakant, ingenjör, för gas-, vatten- och avloppsledningar.

E. o. ingenjörer (XX).

Siljestränd, K.-A.; Backmark, L. G.

E. o. biträdande arkitekter (XVIII).

Arlon, E.; Pettersson, C. V.

E. o. arkitekt (XIX).

Müller, I. H.

Underingenjör (17).

Rahmqvist, C.-F.

Ritare (14).

Hedberg, Hj.

Extra arkitekter (6,960—5,760 kr.).

Brandel, G. J. G.; Eide, E. H.

En e. o. ritare (XI), ett e. o. ritbiträde (VII).

Nybyggnadsbyrån.

Adress och telefoner: se ovan.

Byggnadsintendent (23).

Öhman, G. A.; tel. även 11 83 81.

Byggnadsingenjör (19).

Sahlin, E.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Ekström, E. G. D.; Carlsson, C. E. F.

E. o. nybyggnadskontrollant (XV).

Modin, S. G.

Extra nybyggnadskontrollanter

(6,360—5,760 kr.).

Lidell, S. H.; Nilsson, N. E. H.

En extra ingenjör (5,760 kr.), fem tillfälligt anställda nybyggnadskontrollanter.

Underhållsbyrån.

Adress: se ovan; t. »stadens husbyggnader», till expeditionen dessutom 11 16 24.

Byggnadsintendent (23).

Julin, H.; tel. även 11 16 24.

Ingenjör (20).

Westerlund, D.

Byggnadsingenjörer (19).

(Distriktsingenjörer.)

Mottagningstider: tisdagar och fredagar 9—10.

Norgren, O. (distr. I: Kungsholmen och Norrmalm); Årfelt, L.-G. (distr. II: Östermalm och Södermalm väster om Götgatan, Brännkyrka församling och Staden Mellan Broarna); Danielson, G. I. (distr. III: Södermalm öster om Götgatan samt Enskede och Bromma församlingar).

(Kostnadsberäknare.)

Liljeborg, S. E. G.

Underingenjörer (17).

Johannsen, K. A. S.; Hedqvist, A. S.

E. o. underingenjörer (XVII).

Östin, V.; Barkdal, G. A. E.

Extra underingenjör (4,500 kr.).

Clasö, C. A.

Kontrollanter (15)

(för specialarbeten).

Börjesson, B. O., Eriksson, O. F. (för målningsarbeten); Nordmark, H. F. I., Sandstedt, C. I.

FSN

(för plåtslageriarbeten); **Lundvik, L. J., Hagström, C. J. D.** (för rörledningsarbeten); **Westerlund, J.** (för diverse material); **Johannesson, H. N.** (för markundersökningar).

E. o. kontrollanter (XV).

En vakant (för asfalt- och cementarbeten); **Hallberg, K. G. E.** (för rörledningsarbeten); **Ohlson, K. A.** (för plåtslageriarbeten).

E. o. bokhållare (XIV).

Gustafson, G. W.; Magnuson, J. A.

Förste kontorsskrivare (11).

Appelberg, f. Nilsson, I. K. V. (Stina), räkenskapsförare.

Fyra första kontorsbiträden (7), ett kontorsbiträde (5), sex verkmästare (1 kl.) (15), två verkmästare (2 kl.) (14), två verkmästare (3 kl.) (12), två e. o. målerimätare (XIII), tre e. o. verkmästare (3 kl.) (XII) (därav en vakant), en e. o. räkningskontrollant (XI), en e. o. förste kontorist (X), en extra biträdande kontrollant (3,540 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,760 kr.), ett extra målerimätarbiträde (2,340 kr.) samt 231 arbetare (vid 1944 års början).

Egnahemsbyrån.

Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdsstäder».

Byråarkitekt (22).

Engström, P. E.; mottagningstid: vardagar (utom lördagar) 14—15.

Biträdande ingenjör (18).

Jarl, E. W.

E. o. underingenjörer (XVII).

Ekeman, C. L.; Rasmussen, A. E. G.

En e. o. ritare (XIV), en e. o. ritare (XI), en extra expeditionsvakt (2,580 kr.).

Hyresavdelningen.

Regeringsgatan 8—10 (postadress: postfack 1296, Stockholm 16); t. 23 46 80 (växel); expeditionstid: 9—14,30.

De närmaste förvaltningsgöromålen beträffande stadens fastigheter tillkommer fastighetskontorets hyresavdelning.

Hyresavdelningen, vars chef är intendenten, har till uppgift att handhava samtliga hyres- och arrendepåplatser ävensom debitering och

indrivning av hyror, arrenden och avgälder samt att utöva tillsyn över samtliga under fastighetsnämndens förvaltning stående fastigheter.¹⁾ Hyresavdelningen har även att mottaga och pröva ansökningar till erhållande av bostad i de av staden subventionerade bostadshusen samt att anvisa hyresgäster till nämnda bostadshus.

Intendenten åligger bl. a. att upprätta förslag till uthyrning eller annan användning av stadens fastigheter, att enligt bemyndigande å stadens vägnar underteckna hyres- och arrendekontrakt, att låta föra särskilt register (hyresregister) över stadens fastigheter, lägenheter och hyresgäster, att hava närmaste värden om samtliga hyres-, arrende- och tomträttskontrakt med därtill hörande handlingar, att övervaka uppbörden av hyres- och arrendavgälder, att deltaga i de årliga besiktningarna å stadens fastigheter, att i samråd med husbyggnadsavdelningen upprätta förslag till reparationer o. d., att vid fråga om inköp av fastighet verkställa besiktning å densamma och avgiva yttrande över hyresbelopp o. d. samt att tjänstgöra som nämndens ombud vid laga syn å jordbruksegendomarna. — Vice värdarna åligger att utöva tillsyn över fastigheterna inom resp. vice-värdsdistrikt samt för detta ändamål ofta besöka dem, att indriva förfallna hyres- och arrendavgälder ävensom i övrigt tillse att hyresgästerna fullgöra sina skyldigheter, att till intendenten avgiva förslag till uthyrning av lediga lägenheter och tomter samt till behövliga reparationsåtgärder; då bristfälligheter uppstå, vilka kräva skyndsamt åtgärd, äger vice värd direkt påkalla hjälp av husbyggnadsavdelningen eller vederbörlig entreprenör.

— Agronomen åligger att utöva tillsyn över de under nämndens förvaltning stående jordbruksegendomarna, att efterse dessas rationella skötsel samt vidtaga lämpliga åtgärder för erforderligt naturskydd, att övervaka att arrendatorerna fullgöra sina skyldigheter, att till intendenten framställa förslag till åtgärder för ett rationellt utnyttjande av egendomarna, därvid särskilt tillse, att all odlingsmark utnyttjas, samt att biträda vid besiktningar och syner å egendomarna. Agronomen har jämväl att utöva inseende över jordbruket å de under industriverksstyrelsens förvaltning stående lantegendomarna, mot ersättning, som gottgöres av styrelsen.

¹⁾ Vissa av stadens fastigheter förvaltas av andra kommunala myndigheter än fastighetsnämnden (drätsel-nämnden, sjukhusdirektionen, gatunämnden, kyrkogårdsnämnden, hälsovårdsnämnden, industriverksstyrelsen, hamnstyrelsen, slakthus- och saluballsstyrelsen, fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, direktionen över Eastmaninstitutet, folkskoledirektionen, lärings- och yrkesskolstyrelsen, idrotts- och friluftsstyrelsen, biblioteksnämnden, arkivnämnden samt museinämnden).

Intendent (1 kl.) (25).

Sellberg, M.; träffas säkrast 10—11.

Notarie (19).

Ljungsäter, E. H.

Expeditionen.

Inspetör (1 kl.) (19).

Brobeck, E. U.; träffas säkrast 10—12.

Förste kammarsskrivare (17).

Haglund, I. E.

Kammarsskrivare (15).

Kollberg, A. O.

Kontorsassistent (13).Sewerin, N. O. G., tjf. (se sid. 177), *tf. Sörme*, K. F. N.*Extra kontorsassistenter* (4,500—4,020 kr.).

Starck, E. A.; Ringheim, E. O. F.

Förste kontorsskrivare (11).

Anderzon, f. Westerlund, Ebba M. Z.

En *kontorist* (8), ett *första kontorsbiträde* (7), två *kontorsbiträden* (5), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *extra telefonist* (2,160 kr.), två *expeditionsvakter* (6), en *extra expeditionsvakt* (2,340 kr.).

Stadens fastigheter inom vice-värdsdistrikten.

Inspetör (1 kl.) (19).

Brobeck, E. U. (se ovan).

E. o. vice värdar (XVI).

(De angivna kvällsmottagningstiderna avse ej lördag och dag före helgdag, då kvällsmottagningarna äro inställda.)

Distrikt I, omfattande Kungsholms församling, del av S:t Görans församling samt Klara församling väster om Vasagatan.

Jansson, G. G.; mottagning: Ulriksborg, Stadshagen, *K.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 13—20; Inedalsgatan 8, *K.*, första och andra helgfria dagen i varje månad 13—15; t. 50 42 37.

Distrikt II, omfattande Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar samt Johannes och Engelbrekts församlingar norr om Odengatan.

Schold, E. G., tjf. (se sid. 164), *tf. Oldstam*, E. H.; mottagning: Västeråsgatan 11, 1 tr., *Va.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 33 18 74.

Distrikt III, omfattande Engelbrekts församling väster om Sturegatan—Lidingövägen och söder om Odengatan samt Johannes församling söder om Odengatan.

Karlsson, J. H.; mottagning: Jägmästargatan 16, n. b., Hjorthagen, tisdagar och torsdagar 9—10, fredagar 18—19, första helgfria tisdag och fredag i varje månad 9—11 och 17—19; Biblioteksgatan 32, n. b., *Ö.*, onsdagar 18—19, lördagar 9—10, första helgfria onsdag i varje månad 9—11 och 17—19; t. 60 41 55.

Distrikt IV, omfattande Klara församling inom gränslinjen Tunnelgatan—Vasagatan—Vattugatan—Malmskillnadsgatan.

Ljungherg, I.; mottagning: Mäster Samuelsgatan 43, 1 tr., *C.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 20 02 02.

Distrikt V, omfattande Klara församling söder om Vattugatan, Jakobs, Nikolai, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar samt Engelbrekts församling öster om Sturegatan—Lidingövägen.

Rydberg, F. O.; mottagning: Lilla Nygatan 12, 1 tr., *C.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 20 01 31.

Distrikt VI, omfattande Katarina församling öster om Götgatan, Maria Magdalena församling öster om Timmermansgatan och söder om S:t Paulsgatan.

Hjelmberg, A.; mottagning: Tjärhovsgatan 11, t. h. på gården, 1 tr., *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 40 04 15.

Distrikt VII, omfattande Sofia församling öster om Renstiernas Gata—Katarina Bangata.

Thorell, F. H. T.; mottagning: Malmgårdsvägen 55, *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 43 42 43.

Distrikt VIII, omfattande delar av Katarina, Maria Magdalena och Högälids församlingar.

Bäckman, G. O.; mottagning: Skånegatan 2, *Sö.*, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 17—19; t. 41 13 92.

EsN Distrikt IX, omfattande Maria Magdalena församling norr om S:t Paulsgatan—Timmermansgatan—Hornsgatan samt Högalids församling norr om Hornsgatan—Ringvägen. Jonsson, E. A.; mottagning: Hornsgatan 8, 1 tr., Sö., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, måndagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 41 68 90.

Distrikt X, omfattande Högalids församling väster om Ringvägen—Hornsgatan—Torkel Knutssongsgatan—Krukmakargatan—Rosenlundsgatan—Tantogatan samt del av Brännkyrka församling.

Melin, H.; mottagning: Krukmakargatan 22, 1 tr., Sö., tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—10 och 18—19; Årstadal, den 1:a och 15:e i varje månad (resp. nästföljande vardag) 12—13; t. 43 80 15.

Distrikt XI, omfattande Sofia församling väster om Katarina Bangata, Enske församling samt del av Brännkyrka församling.

Berghill, G. E. G.; mottagning: Magnebergsvägen 11, Enske 1, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 9—11 och 18—19; t. 49 11 30.

Distrikt XII, omfattande Bromma församling samt del av S:t Görans församling.

Wahl, C. V.; mottagning: Gustavslundsvägen 175, 1 tr., Äppelviken, tisdagar, torsdagar och lördagar 9—10, onsdagar och fredagar 18—19, första och andra helgfria dagen i varje månad 17—19; t. 25 10 69.

Portvaks- och värmelednings-skötargöromål vid stadens fastigheter: anslag 255,110 kr.

En *extra telefonist* (2,160 kr.), två *extra hissförare* (2,340 kr.).

Stadshuset.

Hantverkargatan 1, K.; t. »stadshuset».

Stadshuset — som uppfördes efter ritningar av R. Östberg under åren 1911—1923 för en sammanlagd kostnad av omkring 17,700,000 kr.¹⁾ — inrymmer dels vissa festivitetslokaler, dels sammanträdeslokaler för stadsfullmäktige och andra kommunala myndigheter, dels ock tjänstelokal för vissa kommunala verk och kontor.

Stadshusets förvaltning handhaves direkt av fastighetskontorets hyresavdelning.

Stadshuset visas för allmänheten vardagar kl. 10 och sön- och helgdagar kl. 12 mot en avgift av 50 öre per person samt dessutom avgiftsfritt

¹⁾ Rörande stadshusets fortsatta konstnärliga utsmäckning, se sid. 366.

söndagar kl. 10. Stadshustornet hålles tills vidare stängt. (Om avgifternas användning, se sid. 366.)

(Beträffande uthyrning av stadshusets festivitetslokaler gälla särskilda av fastighetsnämnden antagna bestämmelser.)

Stadshusintendent (21).

Nordgren, A. G.

Övervaktmästare (13).

Sandahl, F. G. W.

Maskinist (13).

Gustavsson, S. M. G.

En *e. o. kontorist* (VIII), tre *e. o. hantverkare* (VIII), en *hantverkare* (7), tre *eldare* (6), en *e. o. eldare* (VI), tre *portvakter* (1 kl.) (6), en *e. o. portvakt* (1 kl.) (VI), två *parkvakter* (6), en *e. o. parkvakt* (VI), en *e. o. hallvakt* (VI), två *nattvakter* (5) (därav en vakant), en *e. o. nattvakt* (V), en *förste telefonist* (5), två *telefonister* (4), en *överstäderska* (2,100 kr.), femtio *städerskor*.

Forsgréniska medborgarhuset.

Medborgarplatsen 2—4, Sö.; expedition: Folkungagatan 45, 5 tr., Sö.; t. 43 22 52 (förvaltaren), 43 23 64.

Forsgréniska medborgarhuset inrymmer samlingssalar, simhall, gymnastiksal, bibliotekslokaler, studiecirkelrum m. m. Byggnaden uppfördes efter ritningar av arkitekten K. M. Westerberg under åren 1936—1939 för en sammanlagd kostnad av omkr. 5,600,000 kr. Härav anvisades 1,850,000 kr. av utdelningarna ur Forsgréniska fonden, 787,000 kr. av nöjesskattemedel och 2,433,000 kr. av lånemedel. Den återstående delen av byggnadskostnaden bestreds av upplupna räntor å de anvisade fond- och nöjesskattemedlen.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 december 1942 att anordna en särskild fond för Forsgréniska medborgarhusets och Lillienhoffska husets konstnärliga utsmäckning. För förvaltningen av fonden finnes särskilt reglemente. Till fonden avsätts belopp, motsvarande skillnaden mellan inkomsterna för visning av husen och de härmed förenade direkta kostnaderna..

Extra förvaltare (6,888 kr.).

Schold, E. G.

Extra maskinist (5,772 kr.).

Andersson, O. H.; t. 43 12 04.

En *extra kontorist* (4,326 kr.), en *extra portvakt* (2,580 kr.), fem *arbetare* (reparatörer och eldare), tolv *städerskor*.

Lillienhoffska huset.*Götgatan 48, Sö.*

Byggnaden torde hava uppförts i slutet av 1660-talet eller början av 1670-talet av assessorn i kommerskollegium Joachim Lillienhoff. Arkitekt var Johan Tobias Albinus. Fastigheten har tidigare kallats Rumpfska huset efter holländske ministern Christian Constantin Rumpf, vilken enligt felaktigt tradition antogs hava uppfört och bebott huset. Under tiden 1723—1743 ägdes fastigheten av engelske ministern Robert Jackson och har därefter även kallats Engelska huset. Denna benämning kvarstår i det nuvarande kvartersnamnet. År 1745 inköptes fastigheten av »St Catharina församlings fattiges herrar föreståndare» och användes som fattighus i Katarina församling till år 1888, då den av fattigvårdsnämnden överlämnades till drätselnämndens förvaltning. Byggnaden har därefter inrymt utspisningsställe, skola för efterblivna barn, bostäder, butiker m. m. Med hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värde har den ansetts böra bevaras för framtiden och därför under år 1939 underkastats en genomgripande restaurering.

Byggnaden inrymmer efter restaureringen föreläsningssal, klubbрум och serveringslokaler samt några kontors- och bostadslägenheter.

Extra förvaltare.

Schold, E. G. (se ovan).

Kommunalhuset vid Alvik.

Gustavslundsvägen 168—170, Äppelviken; t. 43 22 52 (förvaltaren), 25 96 20 (vaktmästaren).

Kommunalhuset vid Alvik i Bromma inrymmer samlingssalar, studiecirkelrum, bibliotekslokaler, pastorsexpedition, fattigvårdsnämndens distriktsbyrå, stadsdistriktsläkarmottagning samt skolkök och sömnadsskola. Byggnaden uppfördes efter ritningar av arkitekten Th. Bergentz under åren 1939—1940 för en kostnad av omkr. 720,000 kr.

Extra förvaltare.

Schold, E. G. (se ovan).

En *extra vaktmästare, tillika värmedledningsskötare och portvakt* (2,940 kr.).

Rådhuset.

Rådhuset uppfördes efter ritningar av arkitekten C. Westman under åren 1913—1915 för en kostnad av omkr. 2,900,000 kr. Det disponeras av magistraten och rådhusrätten samt av stadsarkivet (se sid. 62 och 358).

Maskinist (13).

Könberg, J. A. (se sid. 68).

En *eldare* (6), två *e. o. eldare* (VI).

Rannsakningsfängelset och polishuset.

(Se sid. 18.)

Maskinist (2 kl.) (13).

Lundgren, J. S.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), fyra *reparatörer* (7), en *e. o. reparatör* (VII), tre *arbetare*.

Nürnbergsfastigheterna.

Högbergsgatan 71, Sö.; t. 40 08 44, 43 05 44 (växel); expeditionstid: 9—17.

De s. k. Nürnbergsfastigheterna (f. d. Nürnbergs bryggeri) utgöras av ett fastighetskomplex i kv. Dykäret Mindre, Dykäret och Stören på Södermalm, inrymmande bl. a. en större kylhusanläggning, inom vilken olika slag av livsmedel emottagas för lagring, en magasinsavdelning, inom vilken möbler och bohag förvaras mot avgift, samt vissa industriella anläggningar.

E. o. förvaltare (XVII).

Tinggren, G. A.; mottagning: 10—12; t. 41 37 42.

E. o. maskinist (2 kl.) (XIII).

Westerberg, K. O.

Kontrollveterinär

(900 kr. utan rörligt tillägg).

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Fyra *e. o. biträdande maskinister* (3 kl.) (IX), en *e. o. gårdsförman* (IX), två *e. o. kylhusförmän* (IX), en *e. o. magasinsförman* (IX), två *e. o. arbetsförmän* (IX), en *e. o. kontorist* (VIII), ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.) samt 20 *arbetare* (vid 1944 års början).

Jordbruksegendomarna.*Agronom (19).*

Nisbeth, C. W. C.; Vasagatan 4, C.; t. »stadens trädgårdsstäder»; träffas säkrast onsdagar och lördagar 9—12.

E. o. biträdande agronom (XV).

Vakant.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.) samt två *arbetare*.

Inkvarteringar.

*Sivertska kasernen, Tjärhovsgatan 11, Sö.;
t. 41 02 20.*

Den s. k. Sivertska kasernen (Tjärhovsgatan 11, Södermannagatan 2) inrymmer, förutom Katarina brandstation (Tjärhovsgatan 11) och en fattigvårdsanstalt (Södermannagatan 2), vissa, ursprungligen för militära inkvarteringar iordningställda inkvarteringslokaler. Dessa lokaler upplåtas mot avgift för inkvartering av deltagare i skol- och turistresor, kongresser och dylikt. Beträffande den i Sivertska kasernen anordnade fattigvårdsanstalten, se sid. 266.

Kasernmästare.

Schold, E. G., extra förvaltare (se ovan).

En *extra vaktmästare och portvakt* (2,682 kr.).

Stadens koloniträdgårdsråd.

Koloniträdgårdsrådet åligger att i frågor rörande koloniträdgårdsverksamheten tillhandaga fastighetsnämnden och stadens övriga myndigheter med sakkunnig hjälp. Det åligger rådet i sådant avseende bl. a. att yttra sig angående upplåtande av nya koloniträdgårdsområden och i samband därmed föreslagna upplåtelsevillkor, att granska planer och ifrågasatta åtgärder för områdenas iordningställande, att uppmärksamt följa byggnadsverksamhet och ordningsförhållanden inom koloniträdgårdsområdena och att härvid särskilt handhava den av staden utövade kontrollen, att tillhandahålla billiga typritningar för kolonistugor och övriga erforderliga byggnader samt att i övrigt med uppmärksamhet följa koloniträdgårdsrörelsen inom staden och dess närmaste omgivningar samt göra framställningar och vidtaga åtgärder, som kunna anses gagneliga för rörelsens utveckling. Rådet skall jämväl enligt särskilt beslut av fastighetsnämnden höras i frågor, som avse upphörande av koloniträdgårdsverksamhet å därför upplåtna områden.

Rådet, som består av åtta av fastighetsnämnden utsedda ledamöter jämte sju ersättare, står under överinseende av fastighetsnämnden, till vilken det före den 1 februari varje år skall avlämna berättelse över föregående års verksamhet.

För sitt arbete äger det att anlita fastighetskontoret enligt närmare anvisning av fastighetsnämnden eller fastighetsdirektören.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads koloniträdgårdsråd, antagen av lantegendomsnämnden 16 jan. 1918.

Ledamöter.

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., ordf. (självskr.); **Andersson, P. A. E.**, f. d. poliskonstapel; **Dahlberg, L. A.**, fastighetsdirektör; **Hag-**

ström, E. G., renhållningsarbetare; **Ljungberger, A. T.**, intendent; **Svensson, K. L.**, vaktmästare; **Wetterling, G. M. W.**, stadsarkitekt; **Ånstrand, C. F.**, förmän.

Suppleanter: **Berggren, G. A.**, hamnarbetare; **Berggren, A. Hj.**, kommunalarbetare; **Cronioe, E. D.**, målare; **Engström, P. E.**, byråarkitekt; **Ljungberg, K. J.**, bageriarbetare; **Nisbeth, C. W. C.**, agronom; **Tengvall, I. A.**, byråingenjör.

Sekreterare.

Ljungdahl, L. O., fastighetssekreterare.

Kommunala bostadsbolag.

Genom beslut år 1935 och senare år har anvisats statsmedel till främjande av bostadsförsörjningen för mindre bemedlade, barnrika familjer i form av dels bostadsanskaffningslån, dels s. k. familjebidrag, avsedda att i form av hyresavdrag tillgodokomma barnrika familjer. Dylika lån och bidrag kunna, under förutsättning av viss medverkan från vederbörande kommuners sida (kostnadsfria tomtupplåtelser m. m.), utgå till kommuner eller av vederbörande statliga organ, statens byggnadslänebyrå, erkända allmännyttiga bostadsföretag. Verksamheten regleras av k. kungörelsen den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer, med senare ändringar, ävensom k. kungörelsen den 30 juni 1942 om tilläggs-lån för beredande av bostäder åt mindre bemedlade barnrika familjer, med senare ändringar.

Jämlikt beslut av stadsfullmäktige hava i Stockholm bildats tvenne under kommunens inflytande stående bolag med uppgift att uppföra och förvalta bostäder i enlighet med bestämmelserna i nyssnämnda författningar, nämligen ab. Familjebostäder och ab. Stockholmshem.

Bostadsbebyggelse jämlikt bestämmelserna i nämnda författningar har i Stockholm även ombesörjts av stiftelsen Magna Sunnerdahls bostadshus och Arbetarbostadsfonden till minne av den 9 februari 1853 (sammanslagt 186 lägenheter).

Sedan genom k. brev den 5 juni 1936 och k. kungörelsen den 27 maj 1938, med senare ändringar, möjlighet öppnats jämväl för i egenhem bosatta mindre bemedlade, barnrika familjer att under vissa förutsättningar (bl. a. kostnadsfri tomtupplåtelse från stadens sida) erhålla statligt stöd, har i Stockholm vid den under fastighetsnämndens ledning bedrivna småstugeverksamheten (jfr sid. 159) ett antal småstugeinnehavare (f. n. ca 320) kommit i åtnjutande av statligt familjebidrag. (Dylika bidrag utgå därjämte till 4 familjer, vilka såsom hyresgäster bebo av staden ägda småstugor.)

Aktiebolaget Familjebostäder.

Den 27 januari 1936 beslöt stadsfullmäktige anvisa fastighetsnämnden ett belopp av 40,000 kronor till tecknande av aktier i ett bolag, vilket enligt av nämnden framlagt förslag skulle bildas i samarbete mellan staden och Hyresgästernas sparkasse- och byggnadsförening i Stockholm u. p. a., och som skulle ha till ändamål att uppföra och förvalta bostäder, avsedda att uthyras åt mindre bemedlade, barnrika familjer. Det ifrågavarande bolaget, aktiebolaget Familjebostäder, fick ett aktiekapital av 120,000 kronor, varav 80,000 kronor tecknades av den nämnda föreningen samt återstoden av staden. Aktierna äro uppdelade i olika serier, och enligt bolagets den 26 februari 1936 antagna bolagsordning kan aktiekapitalet genom successiv inlösen av de aktier, som tecknats av föreningen, nedsättas till 40,000 kronor. Styrelsen består av fem ledamöter med lika många suppleanter, vilka samtliga utses av bolagsstämman för ett år i sänder. På grund av bestämmelserna i bolagsordningen är staden tillförsäkrad avgörande inflytande över bolagets verksamhet. Stadens på aktieinnehavet grundade rösträtt å bolagsstämman utövas av fastighetsnämnden. För revisionen av bolagets räkenskaper och förvaltning utses av bolagsstämman årligen två revisorer jämte två suppleanter.

I enlighet med stadsfullmäktiges bemyndigande har fastighetsnämnden till bolaget mot endast formell årlig avgäld upplåtit sammanlagt 22 tomter vid Enskede, Hammarby, Kristineberg, Midssommarkransen och Ulvsunda, och bolaget har på dessa tomter uppfört bostadsbyggnader med sammanlagt 720 lägenheter om 1—4 rum och kök. Inom vissa av byggnaderna inrymmas även lokaler för lekstugor. För finansieringen av bolagets byggnadsverksamhet har fastighetsnämnden beviljats medel för utlånande av byggnadskreditiv samt, i fråga om vissa byggnader, tertiärlån åt bolaget, varjämte stadsfullmäktige beslutit ikläda staden borgen för erforderligt bottenlån i tomtträterna. Enligt beslut av stadsfullmäktige den 25 januari 1943 skall staden lämna bolaget dylikt stöd för uppförande av ytterligare bostäder åt barnrika familjer m. fl. Denna bebyggelse, som enligt uppgjord preliminär plan skall omfatta cirka 1,350 eldstäder, avses skola förläggas till Ulvsunda, Årsta och Ålvsjö samt färdigställas till den 1 oktober 1944 och den 1 april 1945. Jämlikt av stadsfullmäktige sedermera den 21 juni 1943 fattat beslut skall för den nya bebyggelsen enbart formell avgäld tillämpas i fråga om den del av tomtmarken, som belöper på lägenheter avsedda för barnrika familjer, medan beträffande tomtmarken i övrigt skall tillämpas den reducering av avgälden, som av fullmäktige den 25 januari 1943 beslutits i fråga om kooperativ och enskild bostadsproduktion, eller sålunda nedsättning med femtio procent. (Grunderna för bolagets organisation och verksamhet samt för stadens medverkan i företaget

framgå närmare av Utl. 1936: nr 29, 251, 1939: nr 19, 1942: nr 136 samt 1943: nr 11 och 178.)

Styrelse.

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Niklasen, D.**, grosshandlare, stadsfullm.; **Dahlberg, L. A.**, fastighetsdirektör; **Wallander, S. A.**, arkitekt; **Wiberg, G. E.**, f.d. förtroendeman.

Suppleanter¹⁾: **Carlsson, Olof**, riksdagsman; **Hegert, O. A.**, byggnadsingenjör; **Melin, C. O.**, chefsarkitekt; **Bengtsson, A.**, f. d. kassör; **Ekman, F.**, ombudsman.

Styrelsens verkställande utskott.

Sandberg, H. K. A.; **Dahlberg, L. A.**; **Wallander, S. A.**

Sekreterare och redogörare.

Ljungdahl, L. O., fastighetsskreterare.

Revisorer

(för granskning av bolagets räkenskaper och förvaltning för tiden intill 1944 års bolagsstämma).

Carlström, H. I. T., auktoriserad revisor; **Kjellgren, G. F.**, revisionsassistent.

Suppleanter: **Sönne, E. I.**, auktoriserad revisor; **Trönberg, P.**, f. d. överlärare.

Aktiebolaget Stockholmshem.

Kungsgatan 78, 3 tr. (postadress: Stockholm 8; postgirokonto nr 154 426); t. 50 60 02, 50 60 92.

Den 15 juni 1936 beslöt stadsfullmäktige bevilja fastighetsnämnden medel till tecknande av aktier i ett nytt aktiebolag med uppgift att uppföra och förvalta bostäder, avsedda att uthyras till mindre bemedlade familjer. Det i enlighet härmed bildade bolaget, aktiebolaget Stockholmshem, har f. n. ett aktiekapital av 2,300,000 kronor, varav 2,299,500 kronor tecknats av staden.

Bolagets styrelse utgöres av sju ledamöter jämte tre suppleanter, av vilka två ledamöter och en suppleant utses av bolagsstämman samt fem ledamöter och två suppleanter av fastighetsnämnden. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses för ett år i sänder. Stadens på aktieinnehavet grundade rösträtt å bolagsstämma utövas av drätselnämnden. För revisionen av bolagets räkenskaper och förvaltning utses årligen två revisorer jämte två suppleanter, av vilka en revisor och en suppleant väljas av stadsfullmäktige. (De närmare grunderna för bolagets organisation och verksamhet m. m. finnas angivna i Utl. 1936: nr 251, 317, 1938: nr 30, 481, 1939: nr 479, 1942: nr 53 samt 1943: nr 11.)

¹⁾ Här upptagna i samma ordning som de ledamöter, vilkas resp. suppleanter de äro.

FSN

Bolaget har å av staden med tomträtt upplåten tomtmark i olika delar av staden färdigställt sammanlagt 2,909 lägenheter med inalles 8,486 eldstäder. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 20 september 1937 har bolaget därjämte fr. o. m. den 1 oktober nämnda år övertagit vissa genom fastighetsnämndens försorg under år 1936—1937 uppförda bostadsbyggnader, inrymmande sammanlagt 167 bostadslägenheter och 509 eldstäder. Bolagets totala bostadsbestånd utgör sålunda f. n. (april 1944) 3,076 lägenheter med 8,995 eldstäder. Det sammanlagda byggnadsvärdet för bolagets bebyggelse utgör c:a 49 milj. kronor. Bolaget har i anslutning till sin bebyggelse uppfört 9 barnstugor, inrymmande lokaler för barn- och ungdomsverksamhet m. m. Driften av dessa lokaler handhas av barnavårdsnämnden.

Bolaget har f. n. under uppförande 317 lägenheter med 878 eldstäder.

Lägenheterna i bolagets hus omfatta i regel 2—3 rum och kök. Omkring 55 % av totala lägenhetsantalet är uthyrt till barnrika familjer. Antalet i bolagets hus boende utgjorde vid årsskiftet 1943/44 13,177 personer, varav 7,045 barn under 16 år.

Den för bolagets byggnadsverksamhet erforderliga tomtmarken har tidigare av staden upplåtits mot enbart formell avgäld (10 kr. per tomt). Enligt av stadsfullmäktige den 21 juni 1943 fattat beslut skall dock i fråga om bostadshus, som uppföras enligt fullmäktiges beslut den 25 januari samma år, halv tomträttsavgäld uttagas för lägenheter, som upplåtas åt icke barnrika familjer.

Drätselnämnden har bemyndigats att teckna stadens borgen för av bolaget i allmänna marknaden upptagna kassalån och sekundärlån. Stadsfullmäktige hava därjämte beviljat medel för utlämnande till bolaget av erforderliga byggnadskreditiv eller och tecknat borgen för av bolaget i allmänna marknaden upplånade dylika kreditivmedel. I fråga om vissa av bolagets senast uppförda och under byggnad varande bostadshus har finansieringen skett med anlitande av statens bostadsanskaffningslån ävensom statens räntefria tilläggslån enligt k. kungörelsen den 30 juni 1942, vilka senare äro avsedda att kompensera den av kristiden föranledda kostnadstegringen.

Styrelse.

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., ordf., **Ahlén, Anders E.**, civilingenjör, stadsfullm.: 1:e vice ordf., **Dahlberg, L. A.**, fastighetsdirektör, **Johannesson, E. G. V.**, direktör, stadsfullm., **Olsson, S.**, byggmästare (utsedd av fastighetsnämnden); **Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm., **Twengström, A. J.**, tf. byråchef, stadsfullm. (utsedd av bolagsstämman).
Suppleanter: **Hegert, O. A.**, byggnadsingenjör, **Västberg, f. Ögren, R. D. (Disa)**, fru (utsedd av fastighetsnämnden); **Lindquist, C. C. N. N. Ch.**, direktör (utsedd av bolagsstämman).
[Nytt val av bolagsstämman i maj 1944.]

Sekreterare.

Löfquist, T. H. F., tf. stadssekreterare (se sid. 88).

Intendent.

Norman, E.

Kamrerare.

Pettersson, A. E.

En värmekonsulent, sex kontorsbiträden.

Revisorer.

Göransson, C. G. E., ombudsman (utsedd av stadsfullm.); **Lindström, O. W.**, direktör (utsedd av bolagsstämman).

Suppleanter: **Landberg, A.**, skräddare (utsedd av stadsfullm.); **Karlsson, G. Verner**, förste stationsbiträde (utsedd av bolagsstämman).
[Nytt val av bolagsstämman i maj 1944.]

Fastighetsaktiebolaget Nacka.

Vasagatan 4, C.; t. stadens trädgårdsstäder.

Den 17 april 1939 beslöt stadsfullmäktige (Utl. 1939: nr 132) att för en summa av 2,350,000 kr. förvärva samtliga aktier i fastighetsaktiebolaget Nacka jämte å Nacka gård den 1 juni 1939 befintliga inventarier och förråd.

Bolagets uppgift är att förvalta och försälja hela eller delar av fastigheterna 7/8 mantal Nacka säteri nr 1 med Nacka nedre kvarn, Nacka övre kvarn och Nynäs, med undantag av avsöndrade lägenheten Håsthagen nr 1 och 2 samt 1/2 mantal Klisätra, samtliga inom Nacka socken av Svartlösa härad i Stockholms län. Bolagets styrelse består av fem ledamöter med två suppleanter, vilka samtliga utses av bolagsstämman för ett år i sänder. Stadens på aktieinnehavet grundade rösträtt å bolagsstämman utövas av fastighetsnämnden. För revisionen av bolagets räkenskaper och förvaltning utses av bolagsstämman årligen två revisorer jämte en suppleant.

Styrelse.

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Larsson, Oscar E.**, borgarråd, stadsfullm.; **Dahlberg, L. A.**, fastighetsdirektör; **Ljungdahl, L. O.**, fastighetssekreterare; **Ahlström, E. A.**, försäljningschef, stadsfullm.

Suppleanter: **Nyrén, G. H.**, idrottsdirektör; **Johannesson, E. G. V.**, direktör, stadsfullm.

Verkställande direktör.

Skjöldebrand, K. B. M., agronom.

En förvaltare, en skogsförvaltare, en statkarl samt extra lösarbetare (vid behov).

Revisorer.

Carlsson, Olof, riksdagsman; von Krusenstjerna, C. G. A., revisor.

Pensionärshemmen.

Enskede: Björneborgsvägen 3, 5, 7, 9, 11 och 13; Enskedevägen 90, 92, 94 och 96; Palmfeldtsvägen 50 och 52; t. 49 50 01 (vice värdinnan), 49 24 40 (värmelednings-skötaren).

Bromma: Snörmakarvägen 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 14, 15 och 16; Knypperskevägen 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 18, 20 och 22; t. 37 06 40 (vice värdinnan), 37 13 03 (värmeledningsskötaren).

Verksamheten för anordnande av pensionärshem regleras genom k. kungörelsen den 22 juni 1939 om statsbidrag till anordnande av pensionärshem. Kungörelsen, som tillkom efter proposition till nämnda års riksdag på grundval av 1938 års pensionärsbostadssakkunnigas betänkande, har sedermera ändrats den 30 december 1939 och 30 juni 1942.

Avsikten med denna verksamhet är att såsom ett komplement till folkpensionen bereda fullgoda bostäder till billig hyreskostnad åt mindre bemedlade äldre och invalider, vilka icke med egna medel kunna tillfredsställande lösa sin bostadsfråga. Hyresgäst i pensionärshem måste emellertid kunna taga vård om sig själv antingen ensam eller med hjälp av annan i pensionärsbostaden boende person.

Statsbidrag må under vissa villkor utgå till kommuner eller till godkänt allmännyttigt bostadsföretag. Till egentliga byggnadskostnader (här ej inräknade sådana för tomt, vägar, ledningar m. m.) bestridande må statsbidrag utgå efter viss, för varje fall bestämd procentsats, dock endast å det belopp, vartill dessa kostnader skiljen kunna uppskattas. Procentsatsen för statsbidraget bestämmes med hänsyn till den för senast förlutna fem kalenderårs genomsnittliga uttaxeringen per inkomstskattekrona i den kommun, för vilken hemmet avses, av kommunal-, landstings- och vägs katt. För det fall att uttaxeringen är under 10 kr. utgör statsbidraget 25 procent.

Åt fastighetsnämnden uppdrogs genom stadsfullmäktiges beslut den 19 februari 1940 att uppföra pensionärshem i Enskede och Bromma, vartill medel samtidigt beviljades, varjämte nämnden bemyndigades att avlåta vederbörliga framställningar angående statsbidrag samt att mot enbart formell avgäld upplåta den för pensionärshemmen erforderliga tomtmarken. Pensionärshemmen ha utvidgats genom nybyggnader under år 1942 samt komma under år 1944 att ytterligare utvidgas genom nybyggnader i Enskede.

Enligt stadskollegiets beslut den 13 november 1941 skall den rent förvaltningsmässiga skötseln av fastigheterna ombesörjas av fastighetsnämnden, medan övriga frågor rörande pensionärshemmen, urval av hyresgäster m. m., skola handläggas av en av fastighetsnämnden, fattigvårdsnämnden och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå utsedd delegation, benämnd pensionärshemsdelegerade. Fastighetsnämnden har utsett två ledamöter i delegationen, fattigvårdsnämnden två och styrelsen för pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå en ledamot.

Pensionärshemmen i Enskede inrymma 140 lägenheter, varav hälften utgöres av 1 rum och kök, avsedd för makar eller två personer och den andra hälften av 1 rum och ljus kokvrå, avsedd för ensamboende personer.

Pensionärshemmen i Bromma inrymma 284 lägenheter, varav hälften utgöres av 1 rum och kök och den andra hälften av 1 rum och ljus kokvrå.

För 1 rum och kök betalas en årlig hyra av 360 kr. och för 1 rum och kokvrå 240 kr.

Pensionärshemsdelegerade.

Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm., ordf., Wærn Bugge, E. Ingeborg M., arkitekt (utsedda av fastighetsnämnden); Théel, f. Roth, Elisif, fru, vice ordf., Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm. (utsedda av fattigvårdsnämnden); Löfgren, A., f. d. förbundsordförande (utsedd av pensionsnämndernas upplysnings- och registerbyrå).

Sekreterare och föredragande.

Ernström, C. W., tf. kammarskrivare (se sid. 262).

FSN

Stockholms stads polisenämnd.

Polisnämnden.

Agnegatan 32, 2 tr., K.; tel.: se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, vilken trädde i kraft den 1 januari 1926, skall riket för polisverksamhetens upprätthållande vara indelat i polisdistrikt. Varje stad utgör ett särskilt polisdistrikt. Enligt 13 § nämnda lag äger stad liksom även annan kommun, som bildar eget polisdistrikt, tillsätta en polisenämnd, med uppgift huvudsakligen att vara ett organ för den kommunala finansförvaltningen i avseende på polisväsendet. Polisenämnd — vilken icke äger taga befattning med fråga, som faller under polischefens befälsmyndighet — tillkommer särskilt att upprätta förslag till löne-, omkostnads- och, i förekommande fall, pensionsstat för polisväsendet i polisdistriktet samt till erforderliga ändringar i dettas polisorganisation, att förvalta till polisväsendet anslagna medel och för polisväsendet använda fastigheter och annan egendom, samt att till vederbörande myndigheter avgiva yttranden och göra framställning i frågor av mera allmän betydelse för polisväsendet. Innan ordinarie befattningshavare vid polisväsendet tillsättes, skall, efter det polischefen yttrat sig angående de sökande, även polisenämnden hava erhållit tillfälle att till länsstyrelsen (överståthållarämbetet) avgiva sådant yttrande.

Med stöd av dessa lagbestämmelser beslöt stadsfullmäktige den 15 februari 1926 att tillsätta en *Stockholms stads polisenämnd*, vilken sedan trädde i verksamhet den 1 maj s. å.

Enligt sin instruktion skall polisenämnden med den befogenhet, som enligt lagen om polisväsendet i riket eller annan allmän författning kan tillkomma sådana nämnd, handlägga frågor rörande polisväsendet i Stockholms polisdistrikt. (Betr. polisväsendet, se i övrigt sid. 6, 15, 21.)

Genom beslut den 20 september och 17 december 1937 hava stadsfullmäktige uppdragit åt polisenämnden att handhåva medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt, och i sammanhang därmed har polispersonalen fr. o. m. år 1938 överflyttats till polisenämndens lönestat. Även för viss kameral personal inom polisverket, som t. v. bibehålles å överståthållarämbetets lönestat (se sid. 16), hava avlöningskostnaderna upptagits å polisenämndens stat. Samtidigt härmed har kassa- och räkningsväsendet för polisväsendet övertagits av stadens kammarkontor.

Polisenämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Vid valet skall, därest så äskas av minst en femtedel av de valjande, proportionellt valsätt användas. Nämnden skall årligen inom sig utse en vice ordförande. Polismästaren eller någon, som under honom har anställning vid polisväsendet, får ej vara ledamot eller suppleant i polisenämnden. Polismästaren skall vara skyldig att lämna polisenämnden alla de upplysningar angående polisdistriktets polisväsende, som nämnden för fullgörande av sitt uppdrag behöver.

Genom beslut den 19 december 1938 hava stadsfullmäktige uppdragit åt polisenämnden att fr. o. m. år 1939 handhåva den administrativa förvaltningen av politiurättningen (se nedan).

Författningar. Instruktion för Stockholms stads polisenämnd, fastställd av k. m:t 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 56). Lag 6 juni 1925 om polisväsendet i riket, med ändr. K. polisreglemente 26 sept. 1925 för riket, med ändr.

Polisenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm.; t. > stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Carström**, A. E., spårvägsman.

***Göransson**, Hardy P., överdirektör, stadsfullm.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Suppleanter. 1)

Carlberg, B. C., civilingenjör, stadsfullm.

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna hrr Törnqvist och Carström skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Sönberg och därefter av fru Eriksson samt hrr Ekholm och Carlberg i nu nämnd ordning. Vice ordföranden och ledamoten hr Göransson skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Ekholm och därefter hrr Carlberg och Sönberg samt fru Eriksson i nu nämnd ordning.

***Ekholm**, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.
Eriksson, f. Bengtsson, Nancy M., frn.
 ***Sönberg**, E. Hj. H., renhållningsförman.

Sekreterare (2,280 kr.).

Karlöf, E. A. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av polisnämndens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Danielson, V. O., förbundskassör, ordf.
Nilsson, M. V., tulltjänsteman.
Taubner, K. W., kamrerare.

Suppleanter:

Lundwall, N. D., direktör.
Lyden, F. L., typograf.

Polisnämndens expedition.

Agnegatan 32, 2 tr., K.; t. 518183, 538384; expeditionstid: 10—15.

I sammanhang med polisnämndens övertagande av medelsförvaltningen m. m. inom Stockholms polisdistrikt (se ovan) hava till polisnämndens expedition centraliserats dels förvaltningen av de till polisväsendet anslagna medel samt till polisdistriktet inflytande inkomster, dels vissa andra rent kamerala göromål, som tidigare handlagts av polisutbildad personal å olika avdelningar inom polisverket, bl. a. inköpsverksamheten för hela polisdistriktet samt bestyren med avlöningsväsendet för polispersonalen.

Polisnämndens expedition förestås av nämndens kamrerare, vilken bl. a. har till åliggande: att tillse, att till nämndens förfogande stående medel begagnas enligt meddelade föreskrifter samt att polisdistriktet tillkommande inkomster i behörig ordning inflyta; att på grundval av utav överståthållarämbetet avgivet förslag till stat för polisdistriktet upprätta statförslag för polisnämnden; att bereda de ärenden rörande inköp, som skola underställas polisnämnden för beslut, samt i övrigt handhåva inköpsverksamheten för nämndens expedition och polisdistriktet; att omhändervåva bokföringen över persedelförrådet; att hålla vård och uppsikt samt föra förteckning över all inom polisdistriktet och å nämndens expedition befinnlig inventarietrustning; att handhåva avlöningsverket för nämndens expedition och polisdistriktet; att föra register över expeditionens och polisdistriktets personal; att bereda och, därest så påkallas, inför nämnden föredraga övriga ärenden, som skola behandlas av nämnden, med undantag av sådana, som röra yttranden i anställningsfrågor angående polispersonalen.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Karlöf, E. A., tjf. (se sid. 88), *tf. Ahlgren*, I. V.; t. 538383, polisen 145; mottagningstid: 9,30—10,30.

Förste kammarsskrivare (6,456 kr.).

Östlund, O. V.; t. polisen 281.

Kammarsskrivare (4,560 kr.).

Holm, E. G.; t. polisen 281.

Kontorsassistenter (3,720—3,120 kr.).

Kanerud, K. Å.; **Johansson**, S. K.; t. polisen 284.

E. o. kontorsskrivare (IX).

Widman, A. Gunhild; t. 518183.

Tre *extra kontorsskrivare* (2,400 kr.), ett *expeditionsvaktsbiträde* (2,100 kr.).

Polisdistriktet.

Betr. den åt polisnämnden anförtrodda medelsförvaltningen m. m. inom polisdistriktet, se ovan.

Polispersonalen, som fr. o. m. år 1938 uppförts å polisnämndens lönestat, upptages under poliskåren (sid. 21).

Politiinrättningen.

(Bårhuset.)

Karolinska institutet, Hantverkargatan 3, K.; öppet vardagar 9—11; t. 505241.

Expedition: Kornhamnstorg 4, 2 tr., C.; t. 204057; expeditionstid: 9—13.

Politiinrättningen är fr. o. m. år 1939 uppförd å polisnämndens stat och erforderlig personal (utom föreståndaren) antages av polisnämnden. Föreståndaren tillsättes av överståthållarämbetet.

För polititransporternas verkställande finnes en särskild politiautomobil.

Föreskrifter för bårhuset hava meddelats av [andre] polisintendenten i ett av honom den 19 januari 1929 utfärdat cirkulär.

Föreståndare (3,900 kr.).

Granelli, G. R.; Kornhamnstorg 4, C.; t. 204057.

Prästerligt biträde (690 kr.).

Ramsten, B. A., komminister i Kungsholms förs.

Två *vaktmästare* (1 kl.) (8), en *extra politikal* (1,260 kr., dessutom hyreshjälp 250 kr.).

Stockholms stads hemvärnsnämnd.

Hemvärnsnämnden.

Adress och mottagningstid: se nedan under ordföranden och sekreteraren.

Hemvärdnet, vilket utgör en del av lantförsvaret, består enligt k. kungörelsen den 31 maj 1940 om hemvärnets organisation och uppgifter (hemvärnskungörelsen) av militärt organiserade, på frivillighetens väg rekryterade förband, vilkas främsta uppgift är att verka för det omedelbara trygghet av den egna hemorten. För hemvärnets organiserande indelas inskrivningsområdena i hemvärnskretsar, vilka sedan indelas i hemvärnsområden. Den omedelbara ledningen av hemvärdnet utövas inom varje hemvärnsområde av hemvärnsområdesbefälhavaren, vilken i vad avser organisationen och utbildningen närmast är underställd hemvärnskretsbefälhavaren. I militärt avseende lyder han under inskrivningsbefälhavaren (försvarsområdesbefälhavaren). Under hemvärnsområdesbefälhavaren lyda hemvärnsmän och reservhemvärnsmän inom hemvärnsområdet.

Enligt hemvärnskungörelsen skall hemorts-kommunen lämnas tillfälle att yttra sig före förordnande av erforderligt befäl för hemvärnsförbanden inom hemvärnsområdet ävensom före antagning av hemvärnsmän och reservhemvärnsmän. Dylikt yttrande må avgivas antingen av drätselkammaren eller motsvarande organ eller ock av *särskild nämnd*, som må hava för ändamålet tillsatts, eller av annan kommunal myndighet, åt vilken kommunen må hava uppdragit handläggningen av sådana frågor.

Stadsfullmäktige beslöt den 28 juni 1940 att utse dylik nämnd, kallad *Stockholms stads hemvärnsnämnd*. Nämnden består av fem ledamöter. Ordförande och vice ordförande utses årligen inom nämnden. Valet av nämnden för år 1944 ägde rum den 6 december 1943.

Då hemvärdnet utgör en del av lantförsvaret har det principiellt ansetts ankomma på kronan att

bestrida de kostnader, som äro oundgängliga för att hemvärdnet skall kunna erhålla en effektiv organisation. I anledning av enskild motion (1940: nr 15) beslöt likväl stadsfullmäktige vid sammanträde den 17 februari 1941 att av det i 1941 års stat uppförda anslaget för utomordentliga, av kristiden föranledda medelsbehov anvisa drätselnämnden ett engångsanslag å 50,000 kronor, att efter förslag av hemvärnsnämnden disponeras av drätselnämnden för bidrag till hemvärnets lokalkostnader samt till utrustning av hemvärnsmän.

Författningar. K. kung. 31 maj 1940 om hemvärnets organisation och uppgifter, med tillägg och ändr.

Hemvärnsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Abard, G. S., direktör; träffas Torsgatan 2, Va., alla vardagar 10—11; i övrigt efter överenskommelse per telefon »Morgontidningen».

Vice ordförande.

Hedelius, A. H., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Nordenfelt, B., redaktör.

Pehrzon, V. M., direktör.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Sekreterare (1,380 kr.).

Ekblad, K. E. V., extra förste kammarskrivare; träffas Svartmangatan 25, C., måndagar 18,30—19,30; i övrigt efter överenskommelse per telefon 20 03 87.

Stockholms stads hyresnämnder.

Hyresnämnderna.

Ordförandenas mottagningar: se nedan resp. ordförande. Expedition: se nedan hyresnämndernas centralkansli.

Den 19 juni 1942 utfärdades lag om hyresreglering m. m. Bestämmelserna i lagen skola äga tillämpning i varje stad, köping eller municipalsamhälle med minst 2,000 invånare samt, där konungen så förordnar, jämväl i annan tätbebyggd ort. Enligt lagen skall för hyresregleringens handhavande i varje kommun, där lagen äger tillämpning, utses en eller flera hyresnämnder. Dessa tjänstgöra tillika som medlingsnämnder enligt lagen den 22 juni 1939 om medling i hyrestvister. Hyresnämnd utgöres av ordförande och två ledamöter. Ordförande och suppleant för ordförande förordnas av konungen eller den myndighet, konungen bestämmer (statens hyresråd), medan ledamöterna väljas av kommunens beslutande organ. Den ene ledamoten skall äga eller förvalta till uthyrning avsedd fastighet. Den andre ledamoten, som ej må äga eller förvalta sådan fastighet, skall hava kännedom om de mindre bemedlades bostadsförhållanden. I ärende rörande annan lägenhet än sådan, som är avsedd att helt eller till väsentlig del nyttjas till bostad, skall där det utan olägenhet kan ske, sistnämnde ledamot ersättas av ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet och ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet. För ordföranden och var ledamot i nämnden utses minst en suppleant. I fråga om suppleant skall gälla vad ovan sagts om ordförande eller ledamot, som suppleanten skall ersätta. Kostnaderna för hyresnämnds verksamhet, inberäknat skäliga arvoden till ordförande och ledamöter, skola bestridas av kommunen, som även skall äga att utse revisorer för granskning av hyresnämnds räkenskaper och förvaltning.

Den egentliga hyresregleringen omfattar dels bostadslägenheter, som ej uthyras i möblerat skick, *dels ock* lägenheter, som icke äro avsedda att nyttjas till bostad (affärlägenheter och liknande), såvida ej hyran för dessa är bestämd att utgå med växlande belopp för skilda tider. Möblerade bostadslägenheter och affärlägenheter, för vilka rörlig hyra utgår, underkastas endast en viss begränsad hyresreglering.

Såsom huvudprincip för hyresregleringen gäller, att högre hyra ej må mottagas eller avtalas än det hyresbelopp, lägenheten betingade den 1 januari 1942. Detta belopp betecknas i lagen som grundhyra. Om lägenheten ej var uthyrd den 1 januari 1942, skall grundhyran fastställas

av hyresnämnd efter hyresläget vid nämnda tid. För lägenhet som färdigställdts senare än den 1 januari 1942, fastställer hyresnämnd grundhyran till det belopp, som med hänsyn till byggnadskostnaderna och övriga omständigheter finnes skäligt. Efter framställning av hyresvärd respektive hyresgäst eller hyressökande kan hyresnämnd höja eller sänka grundhyran.

Utöver grundhyran må hyresvärden träffa avtal om skälig ersättning för lägenhetens uppvärmning och förseende med varmvatten eller, om götgörrelse därför ingår i grundhyran, för den ökade kostnad, som för sådant ändamål åsamkas hyresvärden. Hyresnämnd äger emellertid, utan hinder av att andra grunder avtalats för beräkning av ersättning för lägenhetens uppvärmning och förseende med varmvatten, förordna att de grunder, som finnas skäliga, skola tillämpas. Nämnden må ock bestämma, hur stor del av hyra, som skäligen skall anses belöpa på dylik ersättning.

Hyresregleringen har förbundits med visst skydd för hyresgäst mot risken att tvingas avvflytta från sin lägenhet. Hyresnämnd har nämligen tillagts befogenhet att på framställning av hyresgäst förklara uppsägning ogiltig, om den finnes strida mot god sed i hyresförhållanden eller eljest vara obillig. Hyresnämnd må ock, om hyresgästen samtycker därtill, förlänga hyresförhållandet mot den hyra, hyresvärden enligt bestämmelserna i lagen äger betinga sig, och på de villkor i övrigt, som finnas skäliga.

För att hindra, att bostadsbehövandes nödläge utnyttjas, är det enligt hyresregleringslagen förbjudet att mottaga eller träffa avtal om förmedlingsprovision av hyressökande för anvisning å bostadslägenhet. Vid yrkesmässig bostadsförmedling får dock sådan utgå enligt grunder, som bestämmas av hyresnämnden. Denna har sålunda att utfärda taxor för ändamålet.

I samband med hyresregleringslagen infördes en lag om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m. Utan en kontroll av upplåtelser av bostadsrätt och överlåtelser av bostadsrätt och annan andelsrätt i förening eller aktiebolag, varmed följer rätt att besitta eller hyra lägenhet, skulle nämligen syftet med hyresregleringen kunna kringgås. Bostadsrättsföreningarnas upplåtelse av bostadsrätt skall enligt lagen kontrolleras på så sätt, att den ekonomiska plan, som skall inlämnas till länsstyrelsen, innan en förening kan börja sin verksamhet, först måste ingivas till hyresnämnd och godkännas av denna. Även kontrollen av överlåtelser utav bostadsrätt eller annan jämförlig andelsrätt omhänderhaves av hyresnämnden, vilken har att godkänna sådan överlåtelse för att densamma skall bliva gällande.

HyN

För medling må hyrestvist av part hänskjutas till hyresnämnd, såframt tvisten ej dragits inför domstol, lagsökningsdomare, överexekutor eller skiljemän. Är tvisten anhängig vid domstol, äger denna på begäran av parten förordna, att tvisten före målets avgörande skall, i sin helhet eller i viss del, handläggas av nämnden. Nämnden har att, sedan tvistefrågan klarlagts, söka åvägabrinda förlikning mellan parterna. Kanna ej parterna enas om förslag till förlikning, som under förhandlingarna framkommit från någon av dem, skall nämnden framlägga förslag till lösning av tvisten.

Erhåller nämndens ordförande kunskap om att inom kommunen uppkommit hyrestvist, som kan äventyra freden på hyresmarknaden, skall han, utan avvaktan att framställning om medling inkommer till nämnden, omedelbart söka förbindelse med de tvistande, göra sig noga underrättad om vari tvisten består, hemställa till de tvistande att i avvaktan på tvistens lösning icke vidtaga, vidhålla eller skärpa stridsåtgärder samt kalla de tvistande att, själva eller genom utsedda ombud, jämte, där så erfordras, representanter för de fastighetsägare- eller hyresgästorganisationer, som de tvistande må tillhöra, sammanträda inför nämnden.

Hyresregleringen trädde i kraft den 30 juni 1942 och äger giltighet till och med den 30 september 1945. Från och med hyresregleringens ikraftträdande upphörde Stockholms stads nämnd för medling i hyrestvister sin verksamhet, vilken överflyttades å de nyinrättade hyresnämnderna.

Part, som är missnöjd med hyresnämnds beslut, äger däröver anföra besvär hos statens hyresråd.

Genom k. kung. den 3 december 1943 har förordnats om skyldighet för hyresvärd att anmäla hyresledighet m. m. K. m:t har vidare genom beslut den 17 mars 1944 föreskrivit, att nämnda kungörelse skall fr. o. m. den 1 april 1944 äga tillämpning inom Stockholms stad. Anmälan, som avses i kungörelsen, skall i Stockholm avlämnas till hyresnämndernas centralkansli.

Genom socialdepartementets ämbetsskrivelser den 19 juni 1942 och den 24 september 1943 har förordnats att Stockholms stad skall uppdelas i nio hyresdistrikt, omfattande: första distriktet Kungsholms och S:t Görans församlingar, andra distriktet Bromma församling, tredje distriktet Klara, Jakobs och Nikolai församlingar, fjärde distriktet Matteus och Gustav Vasa församlingar, femte distriktet Johannes, Engelbrekts och Adolf Fredriks församlingar, sjätte distriktet Hedvig Eleonora och Oscars församlingar, sjunde distriktet Katarina och Sofia församlingar, åttonde distriktet Maria Magdalena och Högålds församlingar samt nionde distriktet Brännkyrka och Enskede församlingar. Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1942 bl. a. att i Stockholm inrätta nio hyresnämnder, samt att uppdraga åt fastighetsnämnden att vidtaga på kommunen ankommande åtgärder i anledning av hyreslagstiftningen. I anslutning härtil har upprättats Stockholms hyresnäm-

ders centralkansli, som bl. a. har att tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar i hyresfrågor, som höra till hyresnämndernas verksamhetsområde, samt för hyresnämndernas räkning mottaga, komplettera och registrera framställningar i hyresärenden. Som föreståndare för kansliet fungerar ordföranden för en av nämnderna. Denne ordförande skall vara den ledande och sammanhållande länken mellan de olika nämnderna samt har att sammankalla nämnderna och deras ordförande till konferenser för ernående av enhetlighet och likformighet i ärendenas handläggning. För den direkta ledningen av kansliet och för utövande av det närmaste chefskapet över kansliets personal har förordnats en sekreterare med juridisk kompetens.

Den 20 september 1943 företogs val av tre ledamöter och sex suppleanter i envar av de angivna nio hyresnämnderna för tiden fr. o. m. den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1944. Valet skedde under förklaring, att valen skulle äga giltighet även för det fall att ändrad indelning av hyresdistrikten komme att äga rum. Samma dag valde stadsfullmäktige jämväl tre revisorer och två suppleanter för granskning av hyresnämndernas räkenskaper och förvaltning för tiden fr. o. m. den 1 oktober 1943 till och med den 30 september 1944. Stadsfullmäktige hava beslutit att — med tillämpning tills vidare — följande arvoden skola utgå: till ordförande 50 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 förrättningsdagar per månad, till suppleant för ordförande 40 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 förrättningsdagar per månad, och till ledamot 12 kronor per förrättningsdag, dock att för dag, då vederbörande deltagar i såväl sammanträde som besiktning, arvodet skall utgå med 18 kronor. Till sekreterare utgår arvode med 30 kronor per förrättningsdag, dock högst för 10 dagar i månaden.

Författningar. Lag 19 juni 1942 om hyresreglering m. m., med ändr. Lag 19 juni 1942 om kontroll av upplåtelse och överlåtelse av bostadsrätt m. m., med ändr. K. kung. 19 juni 1942 med närmare föreskrifter ang. hyresnämndernas verksamhet, med ändr. Lag 22 juni 1939 om medling i hyrestvister. Provisionstaxor för yrkesmässig bostadsförmedling (Kf 1942: nr 66).

1:a distriktets hyresnämnd.

(Kungsholms och S:t Görans församlingar.)

Ordförande.

Kettner, J. G. R., assessor; mottagning: första och tredje helgfria fredagen i varje månad 10—11 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Melander, P. E., revisionssekreterare.

Ledamöter.

Hygrell, E. A. H., aktuarie (fastigh.repr.); **Olson**, E. Hj., yrkesrevisor (bostadsrepr.); **Ekdahl**, f. Hoffman, Alma E. E., handelsidkarska (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Bååk**, C. A. D:son, arkitekt, **Risberg**, N. E., statens lantbruksingenjör (fastigh.repr.); **Olsson**, K. E., redaktionssekreterare, **Rylander**, C. G. A., laboratoriebiträde (bostadsrepr.); **Lydén**, F. O., ombudsman, **Ekman**, J. I. O., köpman (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Böre, C. O. H., extra notarie.

2:a distriktets hyresnämnd.

(Bromma församling.)

Ordförande.

Berglund, H., kansliråd; mottagning: första och tredje helgfria onsdagen i varje månad 9—10 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Hammarberg, J. C., aktuarie.

Ledamöter.

Thoresen, Svea M., fröken (fastigh.repr.); **Larsson**, C. L., förste sekreterare (bostadsrepr.); **Hölicke**, S. L. advokat (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Hammarlund**, Å. P. E., försäkringstjänsteman, **Lundberg**, J. A., agronom (fastigh.repr.); **Håkansson**, E. A. F., spårvägsman, **Hesselbäck**, E. G., järnvägsman (bostadsrepr.); **Dahl**, H. O., direktör, **Modin**, N. E., direktör (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Geger, G., advokat.

3:e distriktets hyresnämnd.

(Klara, Jakobs och Nikolai församlingar.)

Ordförande.

Bergström, B. C. Hj., sekreterare; mottagning: första och tredje helgfria torsdagen i varje månad 16,45—17,45 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Wiholm, E. G., sekreterare.

Ledamöter.

Sjöqvist, J. A., arkitekt (fastigh.repr.); **Hjertén**, H. I., civilingenjör (bostadsrepr.); **Fahlström**, E., läderhandlare (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Olsson**, G. Hj., fastighetsägare, **Enhörning**, C. F., f. d. bankdirektör (fastigh.repr.); **Thulin**, H. G. P., mätare, **Carlsson**, L. Hj., förbundsordförande (bostadsrepr.); **Nilsson**, A. B., ombudsman, **Elmblad**, M. A., juvelerare (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Heyman, S. H., protokollssekreterare.

4:e distriktets hyresnämnd.

(Mattens och Gustav Vasa församlingar.)

Ordförande.

Grafström, N. Hj., revisionssekreterare; mottagning: första och tredje helgfria onsdagen i varje månad 10—11 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Norrsell, S. S., revisionssekreterare.

Ledamöter.

Lindholm, E. M., disponent (fastigh.repr.); **Jeansson**, f. Johansson, Alice, föreståndarinna (bostadsrepr.); **Waldebäck**, E. G. R., köpman (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Bengtsson**, K. G. R., byggnadsingenjör, **Barthen**, A. I., konsul (fastigh.repr.); **Alm**, N., ombudsman, **Lindvall**, E. V., boktryckare (bostadsrepr.); **Olofsson**, K. J., tobakshandlare, **Elmgren**, O. G. A., direktör (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Lundgren, Å. V., assessor.

5:e distriktets hyresnämnd.

(Johannes, Engelbrekts och Adolf Fredriks församlingar.)

Ordförande.

Sjögren, F., revisionssekreterare; mottagning: första och tredje helgfria onsdagen i varje månad 10—11 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Ankarswärd, K. K. E. G., föredragande i regeringsrätten.

Ledamöter.

Fellenius, W. K. A., överstelöjtnant (fastigh.repr.); **Aronsson**, G. A., avdelningschef (bostadsrepr.); **Esbjörnson**, K. V., tobakshandlare (affärslok.repr.).

Suppleanter: **Cronwall**, E. G., civilingenjör, **Ankarcrona**, C.-W., e. o. aktuarie (fastigh.-

HYN

HyN

repr.); Claësson, E. L., tjänsteman, Bergman, O. W., mätaravläsare (bostadsrepr.); Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm., Högström, A. P. B., specierihandlare (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Öhman, F. K. I., revisionssekreterare.

6:e distriktets hyresnämnd.

(Hedvig Eleonora och Oscars församlingar.)

Ordförande.

Thelin, A. P. V., vattenrättsdomare (se nedan); mottagning: första och tredje helgfria måndagen i varje månad 9—10 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Durling, C. A. G., revisionssekreterare.

Ledamöter.

Malmberg, N. O., arkitekt (fastigh.repr.); Geijer, J. L., ombudsman (bostadsrepr.); Norkvist, J. L., manufakturhandlare (affärslok.repr.).

Suppleanter: Hessler, A. A. H., sekreterare, Velander, S., professor (fastigh.repr.); Eriksson, F. M., faktor, Hedén, S. B., ombudsman (bostadsrepr.); Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm., Svantesson, S. J., köpman (affärslok.repr.)

Sekreterare.

Fredrikson, G. R., assessor.

7:e distriktets hyresnämnd.

(Katarina och Sofia församlingar.)

Ordförande.

Lundberg, C. G. R., assessor; mottagning: första och tredje helgfria tisdagen i varje månad 9—10 i rådhuset (förmyndarkammaren).

Suppleant för ordföranden.

Gustáv, O. E. G., byrådirektör.

Ledamöter.

Hauffman, G. L., byggnadsingenjör (fastigh.repr.); Larsson, G. K., maskinist (bostadsrepr.); Taubner, K. W., kamrerare (affärslok.repr.).

Suppleanter: Ericsson, C. T., direktör, Ahlson, A. H. N., civilingenjör (fastigh.repr.); Heijdenberg, G. W., spårvägsman, Johansson, K. B. M., ombudsman (bostadsrepr.); Nilsson, J. M., fiskhandlare, Sjöberg, K. W., konditor (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Irsten, B. A., bitr. ombudsman.

8:e distriktets hyresnämnd.

(Maria Magdalena och Högalids församlingar.)

Ordförande.

Charlesjö, G. I. A., revisionssekreterare; mottagning: första och tredje helgfria tisdagen i varje månad 10—11 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Stern, E., kammarrättsråd.

Ledamöter.

Låftman, K. J. T., kapten (fastigh.repr.); Hallberg, B. B. L., typograf (bostadsrepr.); Johnsson, I. W. F., manufakturhandlare (affärslok.repr.).

Suppleanter: Borell, E., advokat, Westerlund, H., disponent (fastigh.repr.); Olsson, J. A., järnvägsman, Karlsson, K. J. E., elektriker (bostadsrepr.); Olsson, D. A. (S.), tobakshandlare, Ekholm, A. V., kopparslagarmästare (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Holmer, G. F., förste amanuens.

9:e distriktets hyresnämnd.

(Brännkyrka och Enskede församlingar.)

Ordförande.

Andrée, J. E., byråchef; mottagning: första och tredje helgfria fredagen i varje månad 17—18 å hyresnämndernas centralkansli.

Suppleant för ordföranden.

Lundberg, A. N. V., uppbořdsintendent.

Ledamöter.

Engstrandh, N. F., direktör (fastigh.repr.); Pettersson, E. F., målare (bostadsrepr.); Erlandson, A. H., direktör (affärslok.repr.).

Suppleanter: Nennert, A. T., löjtnant, Lomark, N. V., fastighetsförvaltare (fastigh.repr.); Molinsky, J. V., metallarbetare, Nilsson, J. G., kommunalarbetare (bostadsrepr.); Johansson, K. F. M., manufakturhandlare, Morin, G. E., livsmedelshandlare (affärslok.repr.).

Sekreterare.

Antoni, N.-F. G., förste intendent.

Revisorer.

Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.; Lagergren, D. G., f. d. kassör; Larsén, J. A., byggnadsverkmästare.

Suppleanter: Carlsson, R. R., konsulent; Trönnberg, P., f. d. överlärare.

Hyresnämndernas centralkansli.

Munkbrogatan 2, 3 tr., C. (postgirokontonr 90); t. 23 30 60; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—13).

Föreståndare.

Thelin, A. F. V., vattenrättsdomare, ordf. i 6:e distrs hyresnämnd, tillika ordförande i hyresnämndernas ordförandekollegium; mottagningstid alla vardagar utom lördagar: 9—10.

Sekreterare.

Spångberg, L. O., jur. kand.; mottagningstid: 10—11.

Biträdande sekreterare.

Sewerin, N. O. G.; mottagningstid: 14—15 (lördagar 11—12).

Kammarsskrivare.

Sturæus, N. S. S.

Dessutom ett *extra första kontorsbiträde*, tolv *extra kontorsbiträden*, en *extra telefonist*, två *extra expeditionsvakter*, ett *extra expeditionsvaktsbiträde*.